

31.07.2019 r.

Działalność instytucji kultury w województwie łódzkim w 2018 r.

 0,7%

Spadek liczby
podmiotów działających
w obszarze kultury

W 2018 r. liczba podmiotów działających w obszarze kultury¹ w województwie łódzkim zmniejszyła się o 0,7% w porównaniu z 2017 r. i wyniosła 938. Ich struktura wyglądała podobnie jak rok wcześniej – większość stanowiły biblioteki i placówki informacyjno-biblioteczne (64,5% ogółu podmiotów) oraz centra kultury, domy kultury, ośrodki kultury, kluby i świetlice (21,5%).

W 2018 r. zorganizowano 327 imprez masowych, tj. o 59 więcej niż w 2017 r.

W 2018 r. na terenie województwa łódzkiego w obszarze kultury działało 938 podmiotów, tj. o 7 mniej niż w 2017 r.

Biblioteki (łącznie z filiami) i placówki biblioteczno-informacyjne

Według stanu w dniu 31 XII 2018 r. w województwie łódzkim działalność prowadziło 605 bibliotek oraz placówek biblioteczno-informacyjnych (o 0,5% mniej niż w 2017 r.). Wśród nich większość stanowiły biblioteki publiczne wraz z filiami – 510 placówek (o 0,4% mniej niż w 2017 r.), a 63,1% z nich zlokalizowana była na wsi. Na terenie województwa łódzkiego funkcjonowało również 50 punktów bibliotecznych, tj. o 9 mniej niż w roku poprzednim.

Według stanu na koniec 2018 r. księgozbiór bibliotek i placówek biblioteczno-informacyjnych liczył 13,9 mln woluminów, z czego 91,0% stanowiły książki. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba woluminów zmniejszyła się o 0,7%. Najliczniejszym księgozbiorem dysponowały biblioteki publiczne (59,4% ogólnej liczby woluminów) oraz biblioteki naukowe (35,6%).

Według stanu na koniec grudnia 2018 r. w województwie łódzkim działało 605 bibliotek oraz placówek biblioteczno-informacyjnych, których księgozbiór liczył 13,9 mln woluminów

Tablica 1. Biblioteki publiczne (z filiami)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2017=100
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	512	510	99,6
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	59	50	84,7
Księgozbiór w tys. wol. (stan w dniu 31 XII)	8 274,3	8 120,9	98,1
Czytelnicy ^a w tys.	364,9	357,0	97,8
Wypożyczenia ^a :			
w tysiącach wol.	7 290,2	6 912,1	94,8
na 1 czytelnika w wol.	20,0	19,4	x

a łącznie z punktami bibliotecznymi.

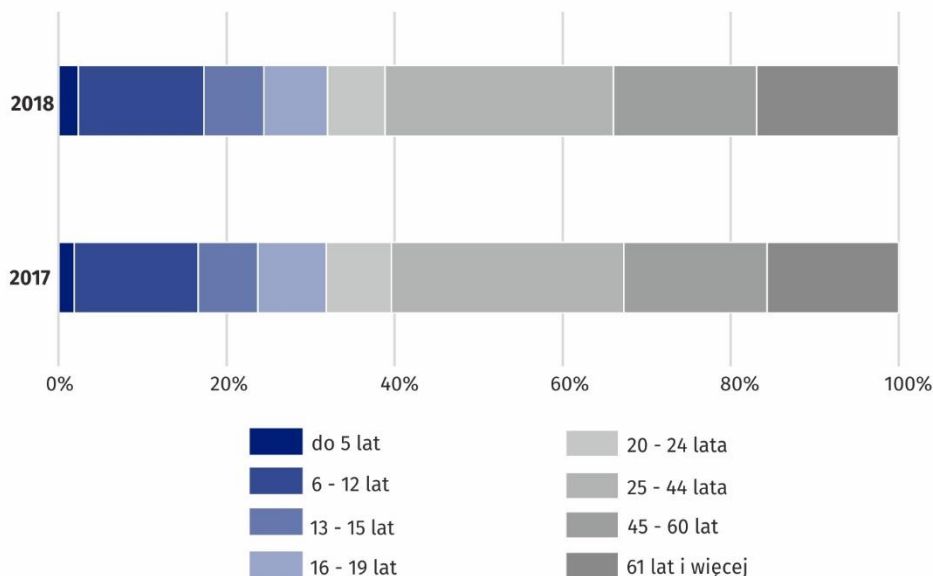
W 2018 r. w ramach placówek biblioteczno-informacyjnych działalność prowadziło 51 bibliotek naukowych, 21 pedagogicznych, 18 fachowych, 3 fachowo-beletrystyczne, 1 towarzystw naukowych oraz 2 ośrodki informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej (oointe).

W 2018 r. liczba czytelników w bibliotekach publicznych i filiach bibliotecznych wyniosła 357,0 tys., tj. o 2,2% mniej niż w 2017 r. Według kryterium wieku najwięcej czytelników należało do przedziału 25-44 lata – 27,2% ogółu czytelników (w 2017 r. – 27,7%) oraz 45-60 lat – 17,0% (tyle samo co w 2017 r.). Największy odsetek czytelników stanowiły osoby pracujące – 37,8%, a udział osób uczących się wyniósł 36,9% (w 2017 r. było to odpowiednio: 37,1% i 38,9%).

¹ Na potrzeby analizy wyróżniono 15 rodzajów podmiotów działających w obszarze kultury: teatry (dramatyczne i lalkowe), teatry muzyczne (opery i operetki), filharmonie, orkiestry, chóry, zespoły pieśni i tańca, muzea i instytucje paramuzealne, biblioteki i placówki biblioteczno-informacyjne, galerie i salony sztuki, centra kultury, domy kultury, ośrodki kultury, kluby, świetlice oraz kina.

W porównaniu z poprzednim rokiem, liczba wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz w bibliotekach publicznych i filiach bibliotecznych zmniejszyła się o 5,2% i wyniosła 6,9 mln woluminów. Jeden czytelnik wypożyczył średnio 19,4 książek (w mieście – 20,1, a na wsi – 17,1) wobec 20,0 wypożyczeń książek w roku ubiegłym.

Wykres 1. Struktura czytelników bibliotek publicznych według wieku

W 2018 r. z ogółu bibliotek publicznych 39,4% posiadało wejście do budynku przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, a 24,3% dysponowało udogodnieniami wewnątrz budynku (w 2017 r. było to odpowiednio 37,3% i 22,6%).

Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Według stanu na koniec 2018 r. w województwie łódzkim funkcjonowały 202 centra, domy i ośrodki kultury oraz kluby i świetlice, tj. o 0,5% mniej niż w 2017 r.

Większość instytucji (57,9% ogółu) działała na wsi. Najbardziej charakterystycznymi dla obszarów wiejskich były ośrodki kultury (50,4%) oraz świetlice (23,9%), w miastach natomiast największy odsetek stanowiły domy kultury (35,6% ogółu instytucji kultury) oraz ośrodki kultury (30,4%).

Spośród wszystkich pracowni specjalistycznych działających w instytucjach kultury w 2018 r., najliczniejsze, podobnie jak rok wcześniej, były pracownie plastyczne (23,9% ogółu pracowników), muzyczne (21,7%) oraz baletowe i taneczne (19,1%).

W 2018 r. w województwie łódzkim odbyło się 15,6 tys. imprez zorganizowanych przez centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice (o 4,7% więcej niż w 2017 r.). W imprezach tych wzięło udział 1,7 mln osób (o 1,6% więcej niż rok wcześniej). Imprezy plenerowe stanowiły 12,0% wszystkich imprez zorganizowanych w 2018 r., tj. o 3,6 p. proc. mniej w porównaniu z rokiem poprzednim. Najczęściej organizowane były warsztaty (27,2% ogółu imprez), prelekcje, spotkania i wykłady (16,8%) oraz koncerty (11,8%).

Według stanu na koniec grudnia 2018 r. w województwie łódzkim we wszystkich instytucjach działało 1,1 tys. grup artystycznych (o 1,0% mniej niż w 2017 r.), które skupiały 18,4 tys. członków (o 1,1% więcej niż rok wcześniej). Najbardziej popularne były grupy taneczne (34,9% ogółu grup), muzyczno-instrumentalne (17,7%) oraz wokalne i chóry (16,5%). Wśród członków grup artystycznych przeważała młodzież szkolna (68,3%), natomiast seniorzy (osoby powyżej 60 roku życia) stanowili 18,7% ogółu.

W 2018 r. w placówkach kultury prowadzono 1,7 tys. kół, klubów i sekcji (o 5,4% więcej niż w 2017 r.), wśród których dominowały koła plastyczne/techniczne (16,9% ogółu kół) i koła gospodyń wiejskich (16,8%) oraz taneczne (14,9%). Wszystkie koła zrzeszały 37,3 tys. osób, najliczniejszą grupę stanowili uczestnicy: Uniwersytetu Trzeciego Wieku (22,3%), zajęć tanecznych (15,5%) oraz koła gospodyń wiejskich (13,5%).

W 2018 r. funkcjonowały 202 centra, domy i ośrodki kultury oraz kluby i świetlice, które zorganizowały 15,6 tys. imprez

Ponadto, w 2018 r. wszystkie instytucje zorganizowały 404 różnego rodzaju kursy (o 23,5% więcej niż w 2017 r.). Kursy takie ukończyło 6,5 tys. osób (o 14,0% więcej niż rok wcześniej). Największą popularnością cieszyły się kursy języków obcych oraz nauki gry na instrumentach, które ukończyło odpowiednio 24,9% i 15,9% ogółu absolwentów.

Tablica 2. Działalność centrów kultury, domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2017=100
Instytucje	203	202	99,5
centra kultury	23	26	113,0
domy kultury	44	44	100,0
ośrodki kultury	91	89	97,8
kluby	12	12	100,0
świetlice	33	31	93,9
Pracownie specjalistyczne	441	456	103,4
Imprezy (w ciągu roku) w tys.	14,9	15,6	104,7
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	1 639,4	1 664,9	101,6
Grupy artystyczne	1 110	1 099	99,0
Członkowie grup artystycznych (w ciągu roku) w tys.	18,2	18,4	101,1
Koła (kluby)	1 659	1 749	105,4
Członkowie kół (klubów) w tys.	36,3	37,3	102,7
Kursy (w ciągu roku)	327	404	123,5
Absolwenci kursów (w ciągu roku) w tys.	5,7	6,5	114,0

Muzea i galerie sztuki

Na koniec 2018 r. w województwie łódzkim działalność wystawienniczą prowadziło 49 muzeów (łącznie z oddziałami), tj. o 2 mniej niż w 2017 r. Najliczniejszą grupę stanowiły muzea regionalne – 26,5%, historyczne – 16,3% oraz interdyscyplinarne i wewnątrz – po 8,2%.

Wejście do budynku przystosowane do potrzeb osób poruszających się na wózkach inwalidzkich posiadało 42,9% obiektów muzealnych, a udogodnienia wewnątrz budynku 32,7% z nich.

W 2018 r. muzea w województwie łódzkim odwiedziło 940,0 tys. osób (o 4,9% mniej w porównaniu z rokiem poprzednim), a młodzież szkolna stanowiła 15,6% ogółu zwiedzających. Największym zainteresowaniem cieszyły się muzea artystyczne (34,7% wszystkich zwiedzających w województwie), interdyscyplinarne (15,5%) oraz regionalne (12,3%). Z nieodpłatnej możliwości zwiedzania skorzystało 28,6% ogólnej liczby zwiedzających.

W porównaniu z poprzednim rokiem, w 2018 r. zmniejszyła się frekwencja osób odwiedzających wystawy w ramach „Nocy muzeów” – spadek o 10,5%, a ich udział w ogólnej liczbie zwiedzających był o 0,2 p. proc. mniejszy niż w 2017 r. i wyniósł 3,6%.

Według stanu na koniec 2018 r. muzea w województwie łódzkim były w posiadaniu 974,3 tys. muzealiów, z czego najliczniejszy zbiór stanowiły muzealia z zakresu archeologii (35,0% ogółu), historii (15,6%) i przyrody (12,1%).

Tablica 3. Muzea

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2017=100
Muzea i oddziały muzealne ^a	51	49	96,1
Muzealia ^a w tys.	980,1	974,3	99,4
Wystawy czasowe ^b	415	287	69,2
Wystawy stałe ^{ab}	164	139	84,8
Zwiedzający w tys.	988,9	940,0	95,1
w tym młodzież szkolna ^c	207,8	147,1	70,8
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	399	381	x

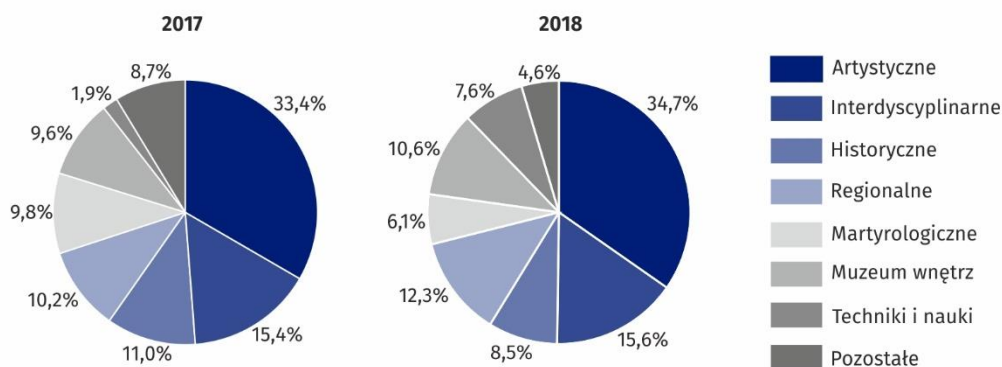
a Stan w dniu 31 XII. b W kraju. c Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

W 2018 r. w województwie łódzkim działalność wystawienniczą prowadziło 49 muzeów, które odwiedziło 940,0 tys. osób

W 2018 r. w muzeach zorganizowano 287 wystaw czasowych (o 30,8% mniej niż w 2017 r.) oraz 139 wystaw stałych (o 15,2% mniej niż w 2017 r.). Wystawy własne stanowiły 61,0% wystaw czasowych, natomiast pozostałą część stanowiły wystawy współorganizowane (19,2%) i obce (19,9%), tj. prezentowane w muzeum na terenie województwa, ale przygotowane przez inne muzea krajowe bądź zagraniczne. Muzea z województwa łódzkiego zorganizowały także 11 wystaw za granicą, które odwiedziło 206,0 tys. osób.

Poza muzeami, w województwie łódzkim działało także 6 instytucji paramuzealnych (o 1 obiekt mniej niż w 2017 r.), były to m.in. ogród botaniczny i zoologiczny. Instytucje te zgromadziły 26,2 tys. muzealiów (w tym okazów żywych). W 2018 r. instytucje paramuzealne odwiedziło 574,1 tys. osób (o 32,8% więcej niż w 2017 r.).

Wykres 2. Struktura zwiedzających muzea według rodzajów muzeów

W końcu grudnia 2018 r. w województwie łódzkim działało 38 galerii, tj. o 2 mniej niż w 2017 r. Galerie posiadały w zbiorach własnych 19,2 tys. eksponatów, z których większość (83,4%) stanowiły zbiory z zakresu grafiki, a prace z zakresu malarstwa stanowiło 8,5% ogółu zbiorów własnych.

W 2018 r. galerie sztuki z województwa łódzkiego zorganizowały 382 wystawy w kraju oraz 6 wystaw za granicą. Wystawy prezentowane w ramach nowych mediów, czyli nietradycyjnych eksponatów i technik, tj. animacje komputerowe lub nowoczesne aranżacje przestrzeni, stanowiły 19,8% ogółu wystaw zorganizowanych przez galerie.

Ponadto połowa galerii (52,6%) przystosowana była do potrzeb osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich.

W 2018 r. w województwie łódzkim działało 38 galerii, które posiadały 19,2 tys. eksponatów.

Tablica 4. Galerie sztuki

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2017=100
Galerie (stan w dniu 31 XII)	40	38	95,0
Wystawy ^a	468	382	81,6
w tym z zagranicy	21	5	23,8
Ekspozycje ^a	478	385	80,5
Zwiedzający w tys.	176,6	134,3	76,0

a W kraju.

Teatry i instytucje muzyczne

Według stanu na koniec grudnia 2018 r. w województwie łódzkim działalność sceniczną prowadziło 10 teatrów i instytucji muzycznych posiadających własny, stały zespół artystyczny (7 teatrów dramatycznych i lalkowych, 2 teatry muzyczne, 1 filharmonia).

W 2018 r. teatry i instytucje muzyczne wystawiły 3,3 tys. przedstawień i koncertów, w których uczestniczyło 780,8 tys. widzów i słuchaczy. W porównaniu z poprzednim rokiem, liczba przedstawień i koncertów zwiększyła się o 9,5%, a liczba widzów i słuchaczy wzrosła o 21,0%.

Teatry dramatyczne i lalkowe zgromadziły 420,5 tys. widzów na 2,6 tys. przedstawień. W 277 spektaklach i koncertach zorganizowanych przez teatry muzyczne (opery i operetki) uczestniczyło 191,7 tys. widzów, a 399 koncertów zorganizowanych przez filharmonię, orkiestry i chóry zgromadziło 156,8 tys. słuchaczy.

Według stanu na koniec 2018 r. teatry i instytucje muzyczne dysponowały 5,0 tys. miejsc na widowniach w stałych salach, tj. o 2,4% więcej niż w 2017 r.

W województwie w 2018 r. prawie wszystkie obiekty (9 z 10) teatrów i instytucji muzycznych były przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich, a 4 obiekty były wyposażone w udogodnienia dla osób niewidzących i słabowidzących.

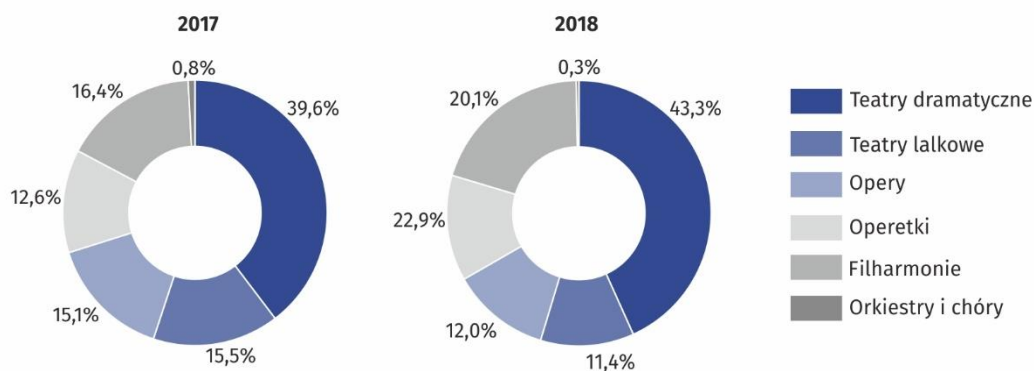
W 2018 r. działalność sceniczną prowadziło 10 teatrów i instytucji muzycznych, które odwiedziło 780,8 tys. widzów i słuchaczy

Tablica 5. Teatry, instytucje muzyczne i rozrywkowe

WYSZCZEGÓLNIENIE	Teatry, instytucje muzyczne ^a		Miejsca na widowni w sali stałej ^a		Przedstawienia, koncerty, imprezy ^b		Widzowie i słuchacze ^b w tys.	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
OGÓŁEM	10	10	4 893	5 013	2 987	3 271	645,2	780,8
Teatry dramatyczne	4	4	1 803	1 789	1 337	1 576	246,1	332,6
Teatry lalkowe	3	3	406	540	1 008	1 003	95,9	87,9
Opery	1	1	1 074	1 074	121	127	93,6	92,7
Operetki	1	1	853	853	131	150	78,1	99,0
Filharmonie	1	1	757	757	351	392	102,1	154,2
Orkiestry i chóry	x	x	x	x	14	7	5,1	2,6

a Stan w dniu 31 XII. b Dane dotyczą przedstawień i koncertów na terenie województwa (bez względu na miejsce siedziby instytucji) łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

Wykres 3. Struktura widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych

Kina stałe

W końcu 2018 r. na terenie województwa łódzkiego działało 26 kin stałych, o 2 więcej niż w 2017 r., które dysponowały 79 salami projekcyjnymi z 13,8 tys. miejsc na widowni. Najwięcej kin w województwie łódzkim posiadało tylko 1 salę projekcyjną (12 obiektów, 2,6 tys. miejsc na widowni), natomiast 3 obiekty (5,9 tys. miejsc) to multipleksy, dysponujące co najmniej 8 salami.

W 2018 r. działały 26 kina stałe, które wyświetliły 125,2 tys. seansów, a obejrzało je 3,5 mln widzów

W 2018 r. w kinach województwa łódzkiego odbyło się 125,2 tys. seansów, tj. o 7,6% więcej niż rok wcześniej. Zwiększyła się również liczba widzów (o 5,8%) i wyniosła 3,5 mln osób.

W stosunku do 2017 r. liczba seansów filmów produkcji polskiej zwiększyła się o 64,6% (do 35,1 tys.), obejrzało je łącznie 1248,2 tys. widzów (o 40,8% więcej niż przed rokiem).

W porównaniu z 2017 r., zwiększyła się zarówno liczba seansów, jak i widzów w multipleksach (odpowiednio o 1,1% i 2,9%). Multipleksy wyświetliły łącznie 50,5% wszystkich seansów w województwie oraz zgromadziły 57,9% ogółu widzów.

W końcu 2018 r. wśród kin stałych w województwie łódzkim 73,1% przystosowanych było dla osób niepełnosprawnych (19 z 26 obiektów).

Tablica 6. Kina stałe

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2017=100
Kina (stan w dniu 31 XII)	24	26	108,3
w tym multipleksy	3	3	100,0
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)	73	79	108,2
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.	13,5	13,8	102,0
Seanse:			
w tysiącach	116,4	125,2	107,6
na 1 kino w tys.	4,8	4,8	x
Widzowie:			
w tysiącach	3 320,8	3 511,7	105,8
na 1 kino w tys.	138	135	x
na 1 seans	29	28	x

Imprezy masowe

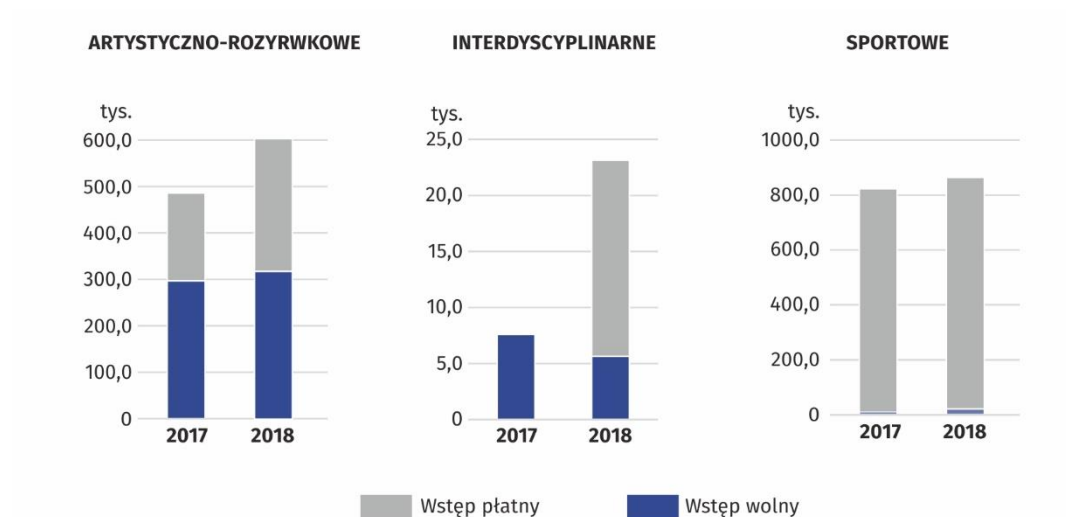
W 2018 r. w województwie łódzkim odbyło się ogółem 327 imprez masowych, tj. o 59 więcej niż przed rokiem. Ponad połowę wszystkich imprez stanowiły imprezy artystyczno-rozrywkowe (53,8% ogółu). Udział imprez sportowych wyniósł 44,6%, a pozostałe 1,5% to imprezy interdyscyplinarne. Imprezy masowe częściej organizowane były na terenie zamkniętym (60,8%). W kategorii masowych imprez artystyczno-rozrywkowych w województwie łódzkim w 2018 r. dominowały koncerty (29,7%).

W 2018 r. odbyło się 327 imprez masowych, w których udział wzięto 1,5 mln osób

Tablica 7. Imprezy masowe

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2017=100
OGÓŁEM	268	327	122,0
artystyczno-rozrywkowe	141	176	124,8
interdyscyplinarne	5	5	100,0
sportowe	122	146	119,7
Imprezy w obiekcie zamkniętym	161	199	123,6
Imprezy na terenie otwartym	107	128	119,6
Uczestnicy w tys.	1 313,5	1 493,7	113,7
w tym korzystający ze wstępu wolnego	311,1	336,4	108,1

Wykres 4. Liczba uczestników imprez masowych

W 2018 r. w imprezach masowych w województwie udział wzięło 1,5 mln osób (o 13,7% więcej niż w poprzednim roku). Większość osób uczestniczyła w imprezach z płatnym wstępem (77,5% wszystkich uczestników imprez masowych). Największym zainteresowaniem cieszyły się imprezy sportowe, w których wzięło udział 58,1% ogółu uczestników.

Źródłem informacji wykorzystanych w opracowaniu były wyniki badań prowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny na formularzach: K-01 Sprawozdanie z działalności artystycznej i rozrywkowej, K-02 Sprawozdanie z działalności muzeum i instytucji paramuzealnej, K-03 Sprawozdanie biblioteki, K-05 Sprawozdanie z działalności wystawienniczej, K-07 Sprawozdanie z działalności centrum kultury, domu kultury, ośrodka kultury, klubu, świetlicy, K-08 Sprawozdanie kina, K-09 Sprawozdanie z organizacji imprez masowych.

Wszystkie badania sprawozdawcze instytucji kultury realizowane przez Główny Urząd Statystyczny, których wyniki prezentowane są w niniejszym opracowaniu, prowadzone są metodą pełną.

Opracowanie merytoryczne:

Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych
Joanna Szmerka

Informatorium Statystyczne

tel.: (+48 42) 683 91 91, (+48 42) 683 91 92

e-mail: informatoriumLDZ@stat.gov.pl

www.lodz.stat.gov.pl

[@Lodz_STAT](https://twitter.com/Lodz_STAT)

Powiązane opracowania

[Kultura w 2017 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Biblioteka](#)

[Dom kultury](#)

[Ośrodek kultury](#)

[Klub](#)

[Świetlica](#)

[Muzeum](#)

[Galeria](#)

[Teatr](#)

[Instytucja kultury](#)

[Instytucja muzyczna](#)

[Instytucja paramuzealna](#)

[Kino](#)

[Impreza](#)

[Widzowie i słuchacze](#)

[Sala projekcyjna](#)

[Miejsca na widowni](#)